

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2020, în cauza penală privind-l pe

Varticuș Sergiu XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. instanța de fond: 21.09.2018-01.09.2020;

2. instanța de apel: 05.10.2020-23.12.2020;

3. instanța de recurs: 11.03.2021-16.06.2021.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 septembrie 2020, Varticuș Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal (episodul din 16 iunie 2018) și art. 217 alin. (2) Cod penal (episodul din 17 august 2018), fiindu-i stabilită o pedeapsă în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, după cum urmează:

în baza art. 217 alin. (2) Cod penal – 4 luni închisoare;

în baza art. 217 alin. (2) Cod penal – 4 luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Varticuș Sergiu pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, la termenul de pedeapsă s-a adăugat în întregime pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 30 iunie 2016 în limitele de 1 lună și 27 zile, stabilind lui Varticuș Sergiu prin cumul de sentințe, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 luni și 27 zile, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Varticuș Sergiu la bugetul de stat suma de 3360 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Varticuș Sergiu la data de 16.06.2018, aproximativ la orele 19:30, aflându-se în apropierea fișiei forestiere din adiacentul str. A. Russo și str. N. Dimo din mun. Chișinău, intenționat, în mod ilegal, în scopuri personale și fără scop de înstrăinare, a păstrat la sine substanța stupefiantă PVP (a- pirrolidinovalerophenone) cu masa totală de 0,465 gr, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/l-R-2837 din 18.07.2018 se atribuie la categoria substanțelor stupefiante neutilizate în scopuri medicale incluse în Tabelul I Lista nr. 1 din Hotărîrea Guvernului 1088/05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, iar cantitatea lor constituie cantități mari, conform Listei nr. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006.

Tot el, la data de 17.08.2018, aproximativ la orele 18.35, aflându-se pe str.Calea Basarabiei nr.2 din mun. Chișinău, intenționat, în mod ilegal, în scopuri personale și fără scop de înstrăinare, a păstrat la sine și a transportat substanța stupefiantă PVP (a- pirrolidinovalerophenone) cu masa totală de 0,16 gr, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/l-R-3862 din 05.10.2018 se atribuie la categoria substanțelor stupefiante neutilizate în scopuri medicale incluse în Tabelul I Lista nr.1 din Hotărîrea Guvernului 1088/05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, iar cantitatea lor constituie cantități mari, conform Listei nr.2 din Hotărîrea Guvernului nr.79 din 23.01.2006.

3. Legalitatea sentinței a fost contestată cu apel de către apărătorul Nevreanschi Vladislav în numele inculpatului Varticuș Sergiu, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu respingerea cerinței procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

În motivarea cerințelor sale, apărătorul a indicat că, la individualizarea pedepsei instanța de fond nu a luat în calcul faptul că inculpatul și-a recunoscut vina integral și sincer s-a căit, a colaborat activ cu organele de drept pentru stabilirea adevărului pe cazul dat și nu s-a eschivat de la răspundere penală.

Cu referire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, apărătorul a indicat că, a fost obligațiunea organului de urmărire penală să efectueze expertizele respective, iar cheltuielile urmau a fi încasate din contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2020, a fost respins ca nefondat recursul declarat, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul Varticuș Sergiu a săvârșit anume infracțiunile pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

Instanța de apel a indicat că, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, apreciindu-le ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile inculpatului și indubitabil indică la vinovăția lui Varticuș Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, pe episodul din 16.06.2018, cu semnele calificative păstrarea ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare, precum și vinovăția lui Varticuș Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (2) din Codul penal, pe episodul din 17.08.2018, cu semnele calificative transportarea și păstrarea ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

Cu referire la solicitarea apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde, instanța de apel a reținut că, la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Varticuș Sergiu, instanța de fond a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 – 78 Cod penal și le-a aplicat corespunzător.

La speță, s-a reținut că, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante au fost reținute căința activă, aflarea la întreținere a unui copil minor. Conform prevederilor art. 77 Cod penal, drept circumstanțe agravante au fost reținute săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Astfel, instanța de apel a conchis că, în speță argumentele apelantului nu pot fi reținute, or nu s-au atestat circumstanțele atenuante invocate în cererea de apel, din contra materialele cauzei au indicat că în privința inculpatului persistă circumstanțe agravante.

La fel, nu au fost reținute careva motive ce ar impune necesitatea de a suspenda pedeapsa închisorii inculpatului prin prisma art. 90 Cod penal, or Varticuș Sergiu nu a executat pedeapsa aplicată prin sentința anterioară, instanța de judecată acordându-i termen suplimentar pentru stingerea datoriei la plata amenzii penale, însă fără rezultat, inculpatul nu a plătit amenda, dar a săvârșit altă infracțiune similară, mai mult, inculpatul nu s-a prezentat în ședințele de judecată, fiind anunțat în căutare, ceea ce se asimilează cu lipsa de respect față de instanță, dar și lipsa încrederii în

inculpat că acesta va respecta eventuale obligațiuni și va participa la programe probaționale.

Subsecvent, s-a reținut că, plata cheltuielilor judiciare corect au fost puse în sarcina inculpatului, atâta timp cât Varticuș Sergiu a recunoscut că a comis o infracțiune, vina acestuia fiind dovedită indubitabil, or, cheltuielile au avut la geneză comportamentul infracțional al inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului care solicită casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, apărarea susține că, instanțele de fond au abordat insuficient condițiile ce vizează circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat, astfel încât eronat au ajuns la concluzia că scopul legii penale poate fi atins doar prin executarea pedepsei reale cu închisoarea.

În special, recurentul indică asupra faptului că, instanțele nu au ținut cont de circumstanțele atenuante: căința sinceră, examinarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul este căsătorit, are un copil minor la întreținere, și-a recunoscut integral vina și se caracterizează pozitiv la locul de trai.

La fel, autorul cererii de recurs solicită trecerea în contul statului a cheltuielilor judiciare, făcând referire în acest sens la faptul că ultimul are o stare financiară precară, lucrează ocazional și are un copil minor la întreținere.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, deși recurentul indică temeiurile de casare stipulate la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, ultimul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, însă recurentul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel Colegiul penal semnalează temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia, corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 9 luni și 27 zile, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține că, solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată indicând doar dezacordul cu pedeapsa stabilită, or, simplul motiv că recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative în temeiul art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În concluzie, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Cu referire la solicitarea apărării privind trecerea în contul statului a cheltuielilor judiciare, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) 229 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, astfel încât just, argumentat și în limitele competenței legale a stipulat că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul inculpatului.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că, nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6) și 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, totodată, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Varticuș Sergiu XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **29 iulie 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan